

УДК 001-80
I-66

I-66 **Інновації та традиції у мовній підготовці студентів** : матеріали міжнародного науково-практичного семінару 8 грудня 2020 року. – Х. : Видавництво Іванченка І.С., 2020. – 276 с.

ISBN 978-617-7879-59-5

У збірнику висвітлюються актуальні проблеми застосування в навчальному процесі традиційних та інноваційних технологій, порушуються питання навчання української мови й міжкультурної комунікації, методики викладання української, англійської та російської мов як іноземних, досліджуються методи та прийоми формування й розвитку комунікативних компетенцій іноземних та українських студентів, основи професійно-мовленнєвого спілкування іноземними мовами, розповідається про інноваційні методи викладання українською та іноземними мовами. Особливу увагу приділено методам і засобам дистанційної освіти, організації освітнього процесу в умовах карантину.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За зміст, якість редагування, відповідність фактичного матеріалу та посилань відповідають автори.

УДК 001-80

ISBN 978-617-7879-59-5

© ХНУБА, 2020.

менталітету країни мови, що вивчається з метою успішного міжкультурного спілкування і здійснення діалогу культур — - одне з важливих завдань викладання української мови як іноземної на сучасному етапі.

Література:

1 Береговська Е. М. Молодіжний сленг: формування та функціонування // Питання мовознавства. 1996. № 3. С. 32.

2. Бутирська О. Г. Особливості мотивації оволодіння російською мовою іноземними учнями // Науковий Вісник Московського державного університету цивільної авіації (серія Міжнародна діяльність вузів). – М., 2005. – №94(12). – С. 155-161.

3. Грошев І. В. Рекламні технології гендера // Суспільні науки і сучасність. 2000. № 4. С. 173.

Соїна І.Ю.

Харківська державна академія фізичної культури

м. Харків, Україна

e-mail: soinairina2003@gmail.com

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА ЯК ФЕНОМЕН ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Сучасна освіта виступає однією із ключових сфер формування і управління змінами в суспільстві через свою принципову спрямованість у майбутнє. Зміна поколінь відбувається постійно, що обумовлює постійне оновлення способів, змісту і форм освітньої діяльності у відповідності до вимог часу. Сфера освіти є важливим соціальним інститутом, оскільки через систему освіти відбувається трансляція соціокультурного досвіду. Трансформація сучасного планетарного суспільства на шляху до інформаційного етапу неминуче вимагає якісних змін в усіх сферах його функціонування, особливо у сфері освіти.

Застосування нових інформаційних технологій у формуванні віртуального університету дає можливість, у свою чергу, залучити нові методи навчання у відповідності до вимог глобалізації. Сам по собі віртуальний університет не лише змінює культурне середовище, але й виступає продуктом цих змін, втілюючи власним існуванням основні принципи відкритої освіти.

Віртуальний університет – це більш організована в інституційному плані наступна ланка розвитку ідей дистанційної освіти, яка пройшла еволюцію від поштових (паперових) форм навчання, через телерадіо-відео формат аж до сучасного інтерактивного мережевого формату, долаючи переважну кількість обмежень, що властиві звичному університетському кампусу. В результаті зазначеної еволюції станом на сьогодні можемо спостерігати логічну ситуацію, коли поширення ідей віртуального навчання, з одного боку, корелює із впровадженням сучасних досягнень інформаційних технологій в освіту, а з іншого – із модернізацією в контексті зближення просторів вищої освіти зі сферою бізнесу, на перетині яких народжуються нові моделі взаємин замовників послуг у вигляді представників бізнесу та університетів, як їхніх постачальників [1, с. 240].

На нашу думку, віртуальний університет як горизонт модернізації в галузі вищої освіти в контексті сучасних цивілізаційних викликів може вважатись таким, що забезпечує сучасні вимоги споживача освітніх послуг щодо доступності, гнучкості,

інноваційності та орієнтованості на реальні запити ринку праці. Детальніше ці вимоги до нього виглядають таким чином: а) доступність – студенти бажають отримувати знання саме в режимі онлайн; б) гнучкість – більшість студентів бажає, щоб навчальні курси були доступними будь-коли, без фіксованого розкладу, що враховувало б вимоги студентів, які працюють, або просто надаючи можливість вчитись у зручний час; в) інноваційність – близько половини студентів хотіли б отримувати персоналізовані інструкції або тьюторінг в режимі онлайн, вважаючи досвід навчання у традиційних аудиторіях менш важливим; г) сприяння майбутньому працевлаштуванню – потрібні університети, що безпосередньо фокусуються на навчанні студентів, підготовлених до успішної роботи, затребуваною виробництвом та/або суспільством [3].

Загально визнаним фактом є те, що перехід до постіндустріальної фази розвитку суспільства актуалізував тенденції демократизації та індивідуалізації, що слугувало додатковим чинником поширення ідей віртуальної освіти. Сучасний студент вимагає від університету гнучкості, забезпечення простору свободи для реалізації широкого спектру можливостей його самореалізації; уникнення потенційних суперечностей із робочим графіком, адже велика кількість віртуальних студентів паралельно із освітою вибудовують власну кар'єру тощо. Сучасні університети почали застосувати нові підходи для того, щоб задовольнити освітні потреби суспільства. Ринок освітніх послуг і конкуренція в цій сфері набагато збільшилися, як збільшилася і продуктивність високоосвічених працівників. Сучасні університети здійснюють перепідготовку професорсько-викладацького складу з метою навчити викладачів новим можливостям інформаційних технологій і впровадити асинхронні методики дистанційного і відкритого навчання.

Завдяки віртуальним технологіям в освіті створено сприятливі умови для реалізації ідей lifelong learning (навчання протягом життя), адже віртуальний університет виходить за межі своїх фундаментальних цілей. Саме зазначений соціальний запит вивів дистанційну освіту з периферії систем вищої освіти, де вона існувала не одне десятиріччя, на передній план інноваційного розвитку та безпосередню спричинив її активну імплементацію у більш розвиненій, комп'ютерній формі. Дослідники процесів розвитку віртуальних університетів у національних системах освіти стверджують, що їхнє становлення було ініційовано більше ста років тому: «Ще у XIX ст. відділи кореспонденції, додаткові підрозділи університетів, а також орієнтовані на дистанційну освіту університети відкрили свої двері широкому спектру клієнтів, які з тих чи інших причин не могли безпосередньо відвідувати заняття, залишившись поза традиційними університетами. Цільова аудиторія, навчаючись за допомогою дистанційної освіти, розумілась як окрема, особлива, зазвичай, старша когорта у класичних університетах, як студенти, що отримали «другий шанс» з тих чи інших причин. Сьогодні ж, мільйони людей, традиційні студенти та працюючі дорослі, навчаються з використанням дистанційних методів навчання з безлічі причин та задля безлічі цілей» [2, с. 487]. Отже, хотілося би зазначити, що віртуальний університет є не стільки університетом, що зазнав трансформацій під тиском розвитку технологій, скільки відкриттям, покликаним забезпечити невід'ємні права людини на освіту.

Таким чином, під віртуальним університетом варто розуміти освітній феномен інформаційного суспільства, основним призначенням якого є виробництво і поширення знань та інформації в освітніх цілях за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Виявлено необхідність розширення розуміння віртуального університету за межі традиційного технократичного підходу. Доведено, що в умовах сучасного рухливого світу та тих новацій, які внесла інформатизація у світове суспільство, освіта потребує переосмислення застосування інформаційних технологій в економічних, навчальних та професійних цілях.

Література:

1. Друкер П.Ф. Эпоха разрыва: ориентиры для нашего меняющегося общества: Пер. с англ. / П.Ф. Друкер – М.: ООО «И.Д. Вильямс», 2007. – 336 с.
2. Guri-Rosenblit S. Virtual Universities: Current Models and Future Trends / Sarah Guri-Rosenblit // Higher Education in Europe. – 2001. – Vol. 26. – No. 4. – pp. 487-499.
3. Rethinking What a «Traditional» College Education Entails: Five Misconceptions About the Online Learning Experience [Electronic resource]. Access mode: http://www.huffingtonpost.com/tracylorenz/rethinking-what-a-traditi_b_5571263.html.

Снегурова Т.А.

*Национальный технический университет «Харьковский
политехнический институт»*

г. Харьков, Украина

e-mail: tatianasneg191@gmail.com

РОЛЬ ГРАММАТИКИ В ОБУЧЕНИИ ИНОСТРАННЫХ СТУДЕНТОВ

В системе обучения иностранным языкам грамматике отводится важная роль, независимо от меняющейся с течением времени методической парадигмы. Современная лингводидактика декларирует обучение иностранному языку как средству общения и указывает на прикладной характер изучения грамматики. Тем не менее, ученые-лингводидакты признают, что знание грамматики необходимо учащимся, чтобы правильно строить и понимать иноязычные высказывания, уметь выбирать адекватные лексико-грамматические модели.

При обучении иностранных студентов русскому/украинскому языку на начальном этапе интенсивный курс грамматики наиболее значим, несмотря на его служебную функцию. Его цель – заложить фундамент речевых навыков и умений – основы практического владения языком. Грамматический минимум в обязательном порядке включает в себя предложно-падежную систему русского/украинского языка, систему глагольных форм, а также структуры простого и сложного предложения. Необходимость овладения этими грамматическими явлениями обусловлена сложной морфологией русского и украинского языков, их флективным строем, затрудняющим автоматизацию речевых действий при порождении речевого высказывания. Методисты указывают на необходимость преодоления барьера из многочисленных грамматических форм путем грамматикализации начального курса изучения языка [1].

Опытные педагоги считают, что грамматический строй языка может быть освоен и без заучивания правил, но знание правил облегчает и ускоряет практическое овладения иностранным языком. Наибольший эффект достигается тогда, когда правила предьявляются не в виде текста, а с помощью схем, таблиц, речевых образцов, а затем затренировываются при неоднократном повторении (в устной или письменной форме). После того, как грамматические модели переходят на уровень автоматизированных навыков, они вводятся в речь в виде речевых действий, составляя основу коммуникативной деятельности. Тогда учащиеся при порождении речевого высказывания